

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Lovafdelingen

Dato: 26. februar 2008
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2008-792-0476
Dok.: AHN40454

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 256 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. januar 2008.

Lene Espersen

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

**Spørgsmål nr. 256 af 29. januar 2008 fra Folketingets Retsudvalg
(Alm. del):**

”Vil ministeren oplyse, om det juridiske begreb "periculum in mora" ("fare ved udsættelse") findes andre steder i den offentlige myndighedsudøvelse end ved politiets efterforskningsarbejde?”

Svar:

1. Udtrykket ”periculum in mora”, der som nævnt i spørgsmålet på dansk kan oversættes til ”fare ved udsættelse”, er et udtryk som anvendes inden for strafferetsplejen, hvor udgangspunktet er, at straffeprocessuelle tvangsindgreb, såsom ransagning og indgreb i meddelelshemmeligheden, alene kan foretages af politiet på baggrund af en retskendelse, hvorved det er konstateret, at lovens betingelser for tvangsindgrebet er opfyldt i det konkrete tilfælde.

Det nævnte udgangspunkt, hvorefter der inden for strafferetsplejen skal indhentes en forudgående retskendelse, er imidlertid fraveget en række steder i retsplejeloven, hvor der således er fastsat regler om, at tvangsindgrebet kan foretages uden forudgående retskendelse, hvis ”indgrebets øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes”.

Uden for strafferetsplejen er udgangspunktet for forvaltningens foretagelse af tvangsindgreb det modsatte. Her stilles der således i almindelighed ikke krav om forudgående retskendelse. Det skyldes, at de pågældende indgreb normalt vil have karakter af stikprøvekontrol og lignende, sådan at der ikke ville være nogen nærmere betingelser at prøve for domstolene. Et krav om forudgående retskendelse ville derfor ikke være nogen reel retssikkerhedsmæssig gevinst. I øvrigt ville et krav om forudgående retskendelse kunne have betydelige ressourcemæssige konsekvenser og konsekvenser for myndighedernes muligheder for at gennemføre en effektiv kontrol.

Der kan om spørgsmålet bl.a. henvises til Retssikkerhedskommissionens betænkning nr. 1428/2003, side 113f.

Da der således normalt ikke i lovgivningen stilles krav om forudgående retskendelse ved forvaltningens foretagelse af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen, opstår der (i modsætning til inden for strafferetsplejen) ikke spørgsmål om, hvorvidt ”indgrebets øjemed ville forspildes, dersom

retskendelse skulle afventes". I de få tilfælde, hvor der uden for strafferetsplejen stilles krav om forudgående retskendelse ved forvaltningens foretagelse af tvangsindgreb, er der i øvrigt ikke medtaget bestemmelser om "periculum in mora", som dem der kendes inden for strafferetsplejen, jf. herved bl.a. konkurrencelovens § 18.

2. Om anvendelse i lovgivningen af udtrykket "fare ved udsættelse" i forbindelse med anden offentlig myndighedsudøvelse (end politiets efterforskningsarbejde) kan det i øvrigt bl.a. nævnes, at der i retssikkerhedsloven er fastsat en række regler om gennemførelsen af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen.

I retssikkerhedslovens § 5 er der fastsat regler om underretning af en part om, at der er truffet beslutning om iværksættelse af et tvangsindgreb. Efter bestemmelsen kan sådan underretning dog bl.a. undlades, hvis "øje-medet ved tvangsindgrebets gennemførelse ville forspildes, hvis forudgående underretning skulle gives", jf. retssikkerhedslovens § 5, stk. 4, nr. 1.